

Mattias Söderberg: Klimaministre skal reparere rige og fattige landes relationer

Altinget

Af Mattias Söderberg

27. april 2020

KOMMENTAR: Skuffende klimatopmøde har gjort, at tilliden mellem rige og fattige lande er i bund. Nu må de nordiske klimaministre hjælpe med at reparere relationerne, skriver Mattias Söderberg.

De nordiske klimaministre mødes på torsdag, hvor de har en god mulighed for at tage initiativ til at reparere relationerne mellem rige og fattige lande, skriver Mattias Söderberg.

Klimatopmødet i Madrid sidste år var en stor skuffelse. Mange diplomater og ministre vendte frustrerede hjem.

Siden er tilliden mellem rige og fattige lande røget i bund, og der skal gøres noget aktivt for at reparere relationerne, inden man igen mødes til klima topmøde i skotske Glasgow næste år.

Men først skal de nordiske klimaministre mødes på torsdag, hvor de har en god mulighed for at tage initiativ.

De nordiske lande har en unik position. De er blandt verdens rigeste og mest solidariske lande, hvis man kigger på samarbejdet med ulande og størrelsen på udviklingsbistand.

I klimadebatten følger ulandene med i de rige landes klimaambitioner. Også her gør de nordiske lande det bedre end mange af de andre vestlige lande.

Blandt andet Danmark og Sverige presser for eksempel på for, at EU skal få skrappe klimamål, og de nordiske lande er generelt også gode til at give reelle klimapenge i stedet for lån.

Der er brug for lande med vilje til initiativ, dialog og samarbejde, som går ud over de traditionelle landegrupperinger mellem rige og fattige lande.

Mattias Söderberg

I FN's klimaforhandlinger agerer de nordiske lande ikke som en selvstændig gruppe. Sverige, Danmark og Finland er en del af EU, og Norge er med i en gruppe sammen med blandt andet USA, Canada og Australien.

Men selvom de nordiske lande ikke har en egen officiel stemme i FN's forhandlinger, har de stadigvæk en fælles stemme for eksempel gennem det nordiske ministerråd.

I FN-forhandlinger er tillid afgørende. Diplomater, der ikke stoler på hinanden, har meget svært at lave aftaler, og det var netop det, der skete i Madrid.

Den sidste aften var et mareridt, hvor mange lande slet ikke blev inviteret til at deltage i de reelle forhandlinger.

Mange af de vigtige spørgsmål kunne ikke aftales og blev i stedet skubbet videre til næste klimatopmøde.

For ulandene – og specifikt de fattigste og mest sårbare ulande – er de internationale klimaforhandlinger afgørende.

Klimaforandringerne er i disse lande ikke en diskussion mellem forskere og politikere, men en realitet for fattige landmænd, der ser sin høst forsvinde, og fiskere, der mister deres huse, når vandet stiger.

For dem gør det en forskel om verdens lande bliver enige om at give støtte ved klimakatastrofer, og om der kan laves regler for handel med CO₂, som sikrer, at der bliver udledt færre drivhusgasser i atmosfæren.

Det er spørgsmål, som blev forhandlet i Madrid, men også spørgsmål, hvor der stadigvæk mangler enighed.

Problemet er, at hvis der ikke bliver gjort noget for at genoptage dialogen, bygge tillid, lytte og skabe forståelse, vil næste topmøde ende på samme måde – med en stor skuffelse.

Det er derfor, at der er brug for lande med vilje til initiativ, dialog og samarbejde, som går ud over de traditionelle landegrupperinger mellem rige og fattige lande.

Og det er her, at de nordiske lande med et godt ry og erfaring fra globalt samarbejde kan gøre en forskel.

Når de nordiske klimaministre mødes på torsdag, bør de tale om FN's klimaforhandlinger, og hvad de som nordiske ministre og lande kan gøre.

Næste klimatopmøde bliver først holdt i 2021, og den kommende tid bør de derfor bruge på at række ud, gå i dialog og sætte sig ind i den frustration, som mange ulande stadigvæk sidder med efter fiaskoen i Madrid.

De nordiske lande forhandler måske ikke som en selvstændig blok i FN's klimaforhandlinger, men de kan stadigvæk gøre en forskel, ikke mindst når det handler om at række ud og samarbejde med de fattigste og mest sårbare lande.

Mattias Söderberg (født 1974) arbejder som klimarådgiver i Folkekirkens Nødhjælp og er formand for klimaarbejdet i ACT Alliance, Folkekirkens Nødhjælps globale alliance med medlemmer i 140 lande. Kommentaren er alene udtryk for skribentens egen holdning.